

JUDECĂTORIA
CHIȘINĂU
(sediul central)

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. N. Zelinschi, 13
Email: jbotanica@justice.md; Tel.: /+373 22/ 52-20-21
www.instante.justice.md

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu, nr. 28

Judecătoria Chișinău (sediul central), Vă expediază încheierea din data de 03 aprilie 2025, precum și înscrisurile ce interesează soluționarea excepției de neconstituționalitate în privința textului "Instanța de insolvență va soluționa contestația în termen de 10 zile de la înregistrare, cu citirea contestatorului, a administratorului/ lichidatorului și a comitetului creditorilor, având dreptul să suspende, la cererea contestatorului, executarea măsurii contestate", din prevederilor art. 68 alin. (10) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, ridicată la cererea avocatului Grosu Adrian, acționând în interesele creditorului SRL „Cristal Lux”, în cauza intentată la cererea depusă de creditorul SRL „Cristal Lux”, privind contestarea acțiunilor administratorului insolvenței din 22.11.2024.

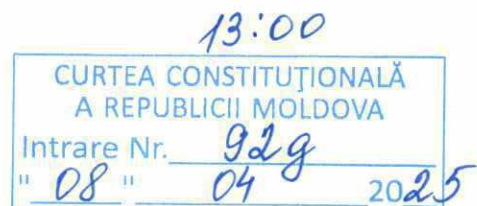
Anexe:

1. Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central), din 03.04.2025 - **5 file**
2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate – **14 file**

Vicepreședintele interimar al Judecătoriei Chișinău (sediul central)

Arhip Alexandru

Ex: Boelincea Gabriela *Boelincea*

**Sesizare privind excepția de neconstituționalitate
a art. 68 alin. (10) din Legea insolvenței nr. 149/2012**

A. Autorul excepției de neconstituționalitate

A.2. Persoană juridică

1. Denumire și sediu: SRL CRISTAL LUX; R-nul Anenii Noi, s. Botnărești;
2. Numărul și data înregistrării: 1012602001698; 03.04.2012;
3. Numele administratorului: CREȚU Alexandru;

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun

La data de 09.12.2015 cedentul SA „Banca de Finanțe și Comerț” a cedat cesionarului SRL „Cristal Lux” dreptul de creanță garantat cu gaj în mărime de 5 399 100 lei, validat în tabelul definitiv de creanțe întocmit față de patrimoniul debitorului SA „Aroma” în proces de insolvență.

Potrivit pct. 1.3 din contract, cedentul a transmis cesionarului dreptul asupra gajului instituit în favoarea sa, și anume 15 000 dal divin cu vârsta medie de 5 ani, în valoare de 59 750 euro.

Conform specificației nr. 1 din 05.12.2014 la contractul nr. 25-11/611 din 25.11.2014, SA „Aroma” a livrat către OAO „Климовичский ликеро-водочный завод” cantitatea de 25 000 litri de divin Chișinău, cu vârsta medie nu mai puțin de 5 ani.

Potrivit pct. 1.3 din contract, cedentul a transmis cesionarului dreptul asupra gajului instituit în favoarea sa, și anume 15 000 dal divin cu vârsta medie de 5 ani.

Potrivit pct. 9.1 din acordul adițional nr. 1 la contractul nr. 25-11/611 din 25.11.2014, semnat între părți la 10.03.2015, prețul pentru marfa livrată urma să fie plătit la contul bancar al expeditorului SRL „Cristal Lux”, în baza scrisorii de notificare a vânzătorului SA „Aroma” remisă cumpărătorului OAO „Климовичский ликеро-водочный завод”.

La data de 18.04.2016, SA „Aroma” a transmis cumpărătorului nerezident scrisoarea nr. 1-87, prin care a solicitat ca suma de 59 750 euro, reprezentând contravaloarea mărfii livrate conform specificației nr. 1 din 05.12.2014 la contractul nr. 25-11/611 din 25.11.2014, să fie achitată în beneficiul SRL „Cristal Lux”. Aceasta din urmă deține dreptul de gaj asupra unei cantități de 15.000 dal de divin, cu o vârstă medie de 5 ani, care a fost livrată cumpărătorului nerezident.

Cu toate acestea, în urma deschiderii procedurii de insolvență față de OAO „Климовичский ликеро-водочный завод”, validat în tabelul de creanțe față de patrimoniul debitorului a fost vânzătorul SA „Aroma”, cu suma de 59 750 lei.

Astfel, din actele prezentate rezultă evident că SA „Aroma” în proces de insolvență înregistrează un drept de creanță față de SRL „Cristal Lux” în sumă de 59 750 euro, creanță validată în tabelul definitiv de creanțe care nu a fost inclusă în tabelul de creanțe rectificat și nu a fost stinsă drept urmare a ofertei de executare.

Acest drept de creanță al creditorului nu a fost înscris în tabelul definitiv de creanțe, prezentat de administratorul insolvenței SA „Aroma” la ședința din 30.07.2024.

Prin încheierea nr. 2i-107/2018 din 30.07.2024 a Judecătoriei Chișinău sediul Central a fost admisă cererea depusă de ofertantul SA „Barza Albă” privind acceptarea ofertei de executare a creanțelor debitorului SA „Aroma”. S-a acceptat oferta SA „Barza Albă”, c/f 1003602014168, cu sediul în str. Victoriei, 49, mun. Bălți de executare a creanțelor debitorului SA „Aroma” din contul ofertantului și anume: creanțele creditorilor care la situația din 29.07.2024 constituie suma de 28 821 810,10 lei și creanțele masei debitoare care la situația din 10.07.2024 constituie suma de 107 590,29 lei, în termen de 20 zile de la data emiterii încheierii, prin consemnarea mijloacelor bănești în valoare integrală la contul bancar special deschis de administratorul insolvenței.

În aceste condiții, ca urmare a omisiunii administratorului insolvenței, de a include creanța SRL „Cristal Lux” în mărime de 59 750 euro față de patrimoniul SA „Aroma” în proces de

insolvabilitate, dreptul de creanță nu a fost prevăzut în încheierea de acceptare a ofertei de executare și nu a fost executat.

La data de 22.11.2024 SRL „Cristal Lux” a depus o cerere privind dezacordul cu acțiunile administratorului insolvabilități SA „Aroma” de neinclușdere a creanțelor S.R.L. „Cristal Lux” în tabelul definitiv consolidat întocmit față de patrimoniul debitorului SA „Aroma”.

Astfel, acțiunile administratorului insolvabilității, privind neinclușdere a creanței garantate a creditorului SRL „Cristal Lux” în mărime de 59 750 euro, în tabelul de creanțe definitiv consolidat întocmit față de patrimoniul debitorului SA „Aroma”, au fost contestate în temeiul art. 68 alin. (10) din Legea insolvabilității.

C. Obiectul sesizării

Prin prezenta solicit verificarea corespunderii constituționalității a textelor de lege:

- „Instanța de insolvabilitate va solușiona contestația în termen de 10 zile de la înregistrare, cu citarea contestatorului, a administratorului/lichidatorului și a comitetului creditorilor, având dreptul să suspende, la cererea contestatorului, executarea măsurii contestate”, de la art. 68 alin. (10) din Legea insolvabilității.

În opinia subscrisului, acest text de lege contravine art. 20, 23, 26, 46 și 54 din Constituția Republicii Moldova, art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, precum și art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, pentru următoarele motive:

1. Norma contestată nu prevede ce act urmează să emită instanța de judecată în urma examinării contestației înaintată de subiectul interesat.
2. În urma adoptării actul judecătoresc de dispoziție pe marginea contestației înaintate, legea nu prevede dacă este executoriu din momentul pronunțării sau suspensiv până nu se scurge termenul acordat persoanei interesate de a-l contesta.
3. De asemenea norma contestată, nu prevede dreptul subiecților interesați de a ataca cu recurs decizia adoptată pe marginea contestației înaintate și dacă exercitarea recursului, suspendă executarea acțiunilor contestate ale administratorul insolvabilității/lichidatorului.

Astfel, art. 68 alin. (10) din Legea insolvabilității prezintă vicii esențiale care afectează claritatea, previzibilitatea și securitatea juridică a procedurilor judiciare implicate. Norma încalcă grav principiile constituționale privind accesul efectiv la justiție și dreptul fundamental la apărare, astfel încât, din perspectiva exigențelor constituționale și standardelor internaționale confirmate de jurisprudența CtEDO, se impune constatarea caracterului său neconstituțional și obligativitatea intervenției Curții Constituționale pentru remedierea acestora prin declararea expresă a neconstituționalității prevederii examinate.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

CADRUL NORMATIV PERTINENT

Prevederile relevante ale Constituției:

Articolul 4. Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 7. Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și niciun alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 20. Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 23. Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 26. Dreptul la apărare

(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

Articolul 46. Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

Articolul 54. Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor,

libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

Prevederile relevante ale Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1298-XIII din 24 iulie 1997) sunt următoarele:

Articolul 6 CEDO. Dreptul la un proces echitabil

Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori a securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.”

Prevederi relevante ale Pactului internațional cu privire la drepturile civile și politice, ratificat prin hotărârea Parlamentului nr. 217-XII din 28.07.1990

Toți oamenii sunt egali în fața tribunalelor și curților de justiție. Orice persoană are dreptul ca litigiul în care se află să fie examinat în mod echitabil și public de către un tribunal competent, independent și imparțial, stabilit prin lege, care să decidă asupra contestărilor privind drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

Prevederi relevante ale Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012

Articolul 68. Exercițarea de către administrator/lichidator a atribuțiilor

(10) Reprezentantul debitorului, orice creditor pot face contestație împotriva măsurilor luate de administrator/lichidator. **Instanța de insolvență va soluționa contestația în termen de 10 zile de la înregistrare, cu citirea contestatorului, a administratorului/lichidatorului și a comitetului creditorilor, avînd dreptul să suspende, la cererea contestatorului, executarea măsurii contestate.**

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

Potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, Curtea verifică întrunirea condițiilor de admisibilitate atât din lectura încheierii instanței de judecată care a trimis sesizarea, cât și din excepția propriu-zisă, după cum urmează:

- 1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

- 2) excepția este ridicată de una din părți sau de reprezentantul acesteia, sau este ridicată de instanța de judecată din oficiu;
- 3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- 4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea insolvențării, ține de competența Curții Constituționale.

Excepția poate fi ridicată de către una din părți, de reprezentantul acesteia sau de instanța de judecată din oficiu. Potrivit pct. 1 din dispozitivul Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, în sensul articolului 135 alineatul (1) literele a) și g) coroborat cu articolele 20, 115, 116 și 134 din Constituție, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de oricare dintre părți sau de reprezentantul acesteia, precum și de instanța de judecată din oficiu. Prin urmare, prezenta sesizare privind excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de o parte la proces. Astfel, sesizarea este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept.

Textul de lege contestat urmează a fi aplicate direct la soluționarea contestației, or contestația înaintată de SRL Cristal Lux înaintată împotriva acțiunilor administratorului insolvențării al SA Aroma, urmează a fi soluționată în temeiul art. 68 alin. (10) din Legea insolvențării.

Identitatea de obiect este aplicabilă situațiilor în care obiectul sesizării este identic cu obiectul sesizărilor anterior depuse la Curte și nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții.

Această condiție presupune existența unei hotărâri anterioare având la bază același motiv, pentru care ar fi valabile aceleași argumente. De exemplu, în Decizia nr. 40 din 8.5.2018, Curtea a constatat că aceleași prevederi legale au mai fost supuse controlului de constituționalitate în Hotărârea nr. 9 din 9.3.2017. De principiu, această situație nu poate să constituie un impediment pentru a se solicita controlul de constituționalitate din perspectiva altor critici de neconstituționalitate. Curtea a observat că în sesizare se invocă și alte argumente, prin urmare, aceasta conține elemente noi.

Așadar, faptul că (i) există o hotărâre prin care o prevedere a fost constatată ca fiind constituțională sau (ii) există o decizie de inadmisibilitate nu constituie un impediment pentru a ridica o altă excepție de neconstituționalitate din perspectiva altor critici de neconstituționalitate.

În jurisprudența sa, Curtea a statuat că, la ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanței de judecată îi revine obligația de a verifica dacă prevederile contestate au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate, fiind necesar a fi evitate sesizările repetate, prin care prevederile criticate să mai facă obiect al controlului de constituționalitate, din perspectiva unor critici similare în alte excepții de neconstituționalitate.

Conform deciziei de inadmisibilitate a sesizării nr. 130g/2022 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 5 alin. (5) lit. h) și 68 alin. (10) din Legea insolvențării nr. 149 din 29 iunie 2012, a fost contestat drept neconstituțional termenul de prescripție pentru

contestarea măsurilor dispuse de administratorul insolvenței și/sau lichidatorul debitorului, fiind invocate următoarele temeiuri de neconstituționalitate:

- Autorul excepției susține că normele contestate nu instituie un termen de prescripție pentru contestarea măsurilor administratorului insolvenței/ lichidatorului. Astfel, contestațiile pot fi formulate după o perioadă excesiv de lungă. Autorul consideră că legislatorul este obligat să adopte legi suficient de clare, care să prevadă termene de prescripție pentru exercitarea drepturilor procesuale. Prin urmare, omisiunea legislatorului de a reglementa un termen de prescripție atentează la stabilitatea raporturilor juridice și este contrară dreptului la un proces echitabil.
- De asemenea, autorul menționează că normele contestate sunt contradictorii, deoarece articolul 68 alin. (10) stabilește că doar debitorul și creditorii pot contesta măsurile administratorului, iar articolul 5 alin. (5) lit. h) stabilește că instanța de insolvență examinează contestațiile împotriva acțiunilor administratorului insolvenței/lichidatorului formulate de orice persoană interesată.
- Autorul sesizării pretinde că dispozițiile contestate sunt contrare articolelor 4, 7, 20, 23, 26 și 54 din Constituție.

Conform deciziei de inadmisibilitate a sesizării nr. 48g/2023 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 68 alin. (10) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, autorul excepției de neconstituționalitate a reținut următoarele:

- Autorul excepției menționează că legislatorul a omis să reglementeze clar, accesibil și previzibil modul în care instanțele de insolvență urmează să examineze contestațiile împotriva măsurilor luate de administrator/lichidator. Autorul excepției susține că norma contestată nu instituie o cale de atac împotriva încheierii de soluționare a contestațiilor formulate de creditorii sau de reprezentantul debitorului. Astfel, dacă printr-o încheiere instanța admite contestațiile înaintate de reprezentantul debitorului sau creditorii împotriva unor măsuri ale administratorului insolvenței, administratorul nu poate formula un recurs. Prin urmare, autorul consideră că această omisiune încalcă dreptul la apărare al administratorului/lichidatorului.
- Autorul sesizării pretinde că dispozițiile contestate sunt contrare articolelor 20, 21, 23, 26, 54 și 119 din Constituție.

Conform deciziei de inadmisibilitate a sesizării nr. 169g/2024 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 61 alin. (5) și 68 alin. (10) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, care are ca obiect soluționarea contestației de către instanța de insolvență în cazul în care comitetul creditorilor nu a fost format, autorul invocă următoarele motive de neconstituționalitate:

- Autorul sesizării susține că normele contestate omit să reglementeze cine sunt participanții la examinarea contestațiilor depuse împotriva măsurilor luate de administrator/lichidator în cazul în care nu este constituit un comitent al creditorilor. Astfel, în cazul în care nu a fost constituit un comitet al creditorilor, interesele creditorilor la examinarea contestațiilor urmează a fi reprezentate de adunarea creditorilor sau de un reprezentant desemnat de aceasta. În situația prezentată, autorul motivează că interesele creditorilor validați nu sunt reprezentate de nimeni la examinarea contestației formulate, astfel, există un risc major ca instanța de insolvență să examineze contestația în lipsa

unui participant. În aceste condiții, creditorilor validați ai debitorului li s-ar încălca dreptul de acces la justiție.

- Autorul sesizării pretinde că dispozițiile contestate sunt contrare articolelor 20, 23, 26 și 54 din Constituție.

Astfel, prezenta excepție de neconstituționalitate nu conține un obiect identic cu excepțiile de neconstituționalitate examinate de Curtea Constituțională până la moment. În prezenta fiind prezentate noi critice de neconstituționalitate, fiind invocat controlul de neconstituționalitate inclusiv în temeiul art. 46 din Constituție, care nu a fost examinat până acum.

Prevederile art. 68 alin. (10) din Legea insolvenței: „Instanța de insolvență va soluționa contestația în termen de 10 zile de la înregistrare, cu citirea contestatorului, a administratorului/lichidatorului și a comitetului creditorilor, având dreptul să suspende, la cererea contestatorului, executarea măsurii contestate.”

Analiza acestei norme scoate la iveală o serie de omisiuni și deficiențe procedurale serioase ce generează insecuritate juridică, încălcând exigențele constituționale și jurisprudențiale internaționale, după cum urmează:

1. Lipsa clarității actului judecătoresc care urmează a fi emis.

Norma nu precizează tipul exact de act judiciar (încheiere interlocutorie sau decizie propriu-zisă) care va rezulta din soluționarea contestației. Absența acestei clarități este contrară principiului fundamental al legalității și previzibilității actului juridic consacrat prin jurisprudența CtEDO, unde s-a stabilit că o normă legislativă trebuie să aibă un grad suficient de precizie încât să permită persoanei interesate să își ajusteze comportamentul.

2. Lipsa prevederilor referitoare la caracterul executoriu al deciziei instanței de insolvență.

Norma analizată omite să clarifice dacă actul judecătoresc este executoriu imediat după pronunțare sau dacă, dimpotrivă, executorialitatea este suspendată până la expirarea termenului eventualei contestații. Această omisiune gravă generează riscul unor practici arbitrare și imprevizibile, vulnerabilizând drepturile fundamentale ale părților implicate și încălcând principiile clare de securitate juridică, statuate în mod repetat de jurisprudența CtEDO.

3. Lipsa clarificării dreptului de atac și efectului suspensiv al recursului.

De asemenea, norma contestată nu prevede explicit dreptul părților interesate de a ataca prin recurs decizia instanței de insolvență și, în mod crucial, nu clarifică efectele exercitării unui astfel de recurs asupra măsurii contestate. Această lacună afectează profund accesul la o instanță superioară eficientă și efectivă și privează persoana interesată de protecția corespunzătoare împotriva eventualelor abuzuri sau erori judiciare, încălcând flagrant principiile consacrate de articolul 20 și articolul 26 din Constituția Republicii Moldova, respectiv dreptul la acces liber și eficient la justiție și dreptul fundamental la apărare.

În jurisprudența sa, Curtea a reținut că **omisiunea legislativă poate constitui obiect de examinare al Curții Constituționale dacă prin aceasta este afectat un drept fundamental (HCC**

nr. 17 din 19 mai 2016, § 71; DCC nr. 28 din 12 martie 2020, § 24; DCC nr. 123 din 22 octombrie 2020, §26; DCC nr. 162 din 29 decembrie 2020, § 23).

Potrivit jurisprudenței Curții Europene, în virtutea principiului certitudinii juridice, statul trebuie să respecte și să aplice într-o manieră previzibilă și coerentă legile pe care le-a adoptat, iar dispozițiile legale trebuie să fie accesibile publicului destinat și redactate cu suficientă claritate (*Broniowski v. Polonia*, 22 iunie 2004, § 184).

Exigențele preeminenței dreptului presupun, *inter alia*, asigurarea legalității și a certitudinii juridice (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, § 41). În acest sens, articolul 23 alin. (2) din Constituție implică adoptarea de către legislator a unor legi accesibile, previzibile și care oferă garanții împotriva abuzurilor.

Condiția previzibilității este îndeplinită atunci când îi permite persoanei - în caz de necesitate, cu o asistență juridică adecvată - să prevadă, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele pe care le poate avea o anumită conduită (*Gestur Jónsson și Ragnar Halldór Hall v. Islanda*, 30 octombrie 2018, § 88; *Berardi și Mularoni v. San Marino*, 10 ianuarie 2019, § 40).

De asemenea, legea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modurile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit (*Sissanis v. România*, 25 ianuarie 2007, § 66). **O putere discreționară care nu este delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității** (HCC nr. 28 din 23 noiembrie 2015, § 61). La elaborarea unui act normativ, legislatorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor calității, *i.e.* accesibilitatea și previzibilitatea (HCC nr.6 din 19 martie 2019, § 39).

Constituția Republicii Moldova prevede explicit că drepturile fundamentale precum accesul la justiție (art. 20), dreptul la cunoașterea drepturilor și îndatoririlor (art. 23), dreptul la apărare (art. 26) și dreptul la proprietate privată (art. 46) sunt inviolabile și nu pot fi supuse restrângerilor decât în condiții excepționale, strict limitate de art. 54 alin. (2)-(4).

Art. 20 din Constituția Republicii Moldova, prevede că orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Articolul 20 din Constituția Republicii Moldova garantează accesul liber la justiție ca o condiție fundamentală pentru protecția drepturilor și libertăților fundamentale. Totodată, Convenția Europeană a Drepturilor Omului (art. 6 și art. 13) susține acest drept, subliniind că accesul la justiție trebuie să fie „efectiv” și nu doar teoretic.

La caz, norma contestată nu prevede procedura de soluționare a contestațiilor și actul judecătoresc ce urmează a fi emis de instanța de judecată în urma examinării contestației înaintate.

Prin urmare, se încalcă dreptul de acces la justiție a justițiabilului, în speță, creditorul ce nu a fost admis în tabelul definitiv consolidat întocmit împotriva debitorului SA Aroma.

Suplimentar, prin omisiunea de a reglementa ce act instanța de judecată este obligată să emită în urma soluționării contestației, persoana interesată poate fi supus arbitrariului din partea instanței de judecată, iar, administratorul insolvenței/lichidatorul să continue abuzurile admise în raport cu drepturile și interesele creditorilor în cadrul procesului de insolvență.

Astfel, prin reglementarea actuală accesul la justiție a persoanei interesate în înaintarea contestației este un drept iluzoriu, care nu acordă garanțiile necesare contestatarului.

Art. 23 din Constituție prevede, statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 23 alin. (2) din Constituție, impune statului obligația de a publica și face accesibile toate legile și actele normative, astfel încât cetățenii să își poată cunoaște drepturile și îndatoririle.

Lipsa clarității și previzibilității normelor contestate face imposibilă cunoașterea de către cetățeni a condițiilor în care instanțele pot admite cererile de suspendare sau întoarcere a executării actelor administrative.

Existența unor termeni vagi, precum „real posibil” sau „pericol iminent”, contravine cerinței de claritate legislativă impusă de art. 23. Cetățenii nu pot anticipa modul în care vor fi aplicate aceste norme și nu pot formula apărări coerente.

În mod practic, lezarea acestui drept rezultă în imposibilitatea justițiabililor de a cunoaște standardele aplicabile și generează incertitudine juridică și prejudiciază încrederea publicului în sistemul judiciar.

Astfel, sunt afectate negativ drepturile participanților la proces. Lipsa unor criterii clare permite decizii subiective și arbitrare, afectând dreptul la un proces echitabil.

Reglementarea normele contestate, în redacția actuală, nu permite participanților la proces, să cunoască dacă sunt întrunite condițiile stabilite de lege, necesare pentru înaintarea și admiterea contestației împotriva acțiunilor administratorului insolvenței/lichidatorului și ce acte instanța urmează să emită.

De-asemenea, nu este clară situația în care contestatarul contestă soluția adoptată de către instanța împuternicită cu soluționarea contestației, se suspendă acțiunile întreprinse de către administratorul autorizat sau totuși urmează a fi executate.

În final, având de suferit dreptul participanților la proces de a-și cunoaște drepturile și consecințele care survin în cazul exercitării acestor drepturi.

Conform art. 46 alin. (1), (2), din Constituție, dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate. Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire.

Articolul 46 din Constituția Republicii Moldova garantează dreptul la proprietate privată, inclusiv protecția împotriva exproprierilor arbitrare și asigurarea securității juridice a proprietății individuale.

Prevederea în contestată este vagă și insuficient definită, ceea ce afectează grav protecția dreptului la proprietate privată. Astfel, imprecizia privind caracterul executoriu al deciziei și lipsa reglementării clare a căilor de atac împotriva acesteia creează riscuri de abuz și insecuritate juridică pentru titularii dreptului de proprietate.

În fapt, nereglementarea expresă a procedurii legale și acordarea garanțiilor cu privire la suspendarea actului contestat în cazul în care contestația este respinsă, lezează dreptul de proprietate al creditorului în cadrul procesului de insolvență.

Conform materialelor cauzei, se atestă cert că SRL Cristal Lux deține drepturi de creanță în urma cesiunii, neincluderea creanțelor ce constituie obiect a contestației și încetarea procesului de insolvență împotriva debitorului SA Aroma, expropriează ilegal creditorul SRL Cristal Lux de drepturile sale de creanță, ce urmează a fi apreciate drept bunuri ale creditorilor prin prisma art. 1 paragraful 1 CEDO, în final creditorul fiind în imposibilitate să urmărească debitorul.

Astfel, norma prevăzută la art. 68 alin. (10) din Legea insolvenței încalcă dispozițiile art. 46 din Constituția Republicii Moldova prin afectarea disproporționată și nejustificată a dreptului fundamental la proprietate privată, întrucât nu îndeplinește cerințele constituționale privind claritatea, predictibilitatea și proporționalitatea ingerinței.

Articolul 54 din Constituție stabilește că restrângerea exercițiului drepturilor și libertăților este permisă doar în condiții de legalitate, necesitate și proporționalitate.

Absența unui cadru legal precis pentru aplicarea normelor contestate conduce la riscul de aplicare disproporționată sau arbitrară, ceea ce contravine principiului proporționalității. Limitările drepturilor trebuie să fie clar reglementate, iar instanțele trebuie să dispună de criterii obiective pentru evaluarea lor.

Marja excesivă de apreciere acordată instanțelor permite restrângerea discreționară a exercițiului drepturilor părților la proces. Normele contestate nu oferă garanții clare cu privire la măsurile de suspendare și procedura de examinare a contestației înaintate în temeiul art. 68 alin. (10) din Legea insolvenței.

Articolul 54 din Constituția Republicii Moldova prevede că restrângerea exercițiului drepturilor și libertăților fundamentale poate fi realizată doar prin lege, în scopuri clar definite și legitime, respectând principiile necesității și proporționalității.

Prevederile contestate nu respectă cerințele art. 54 din Constituție, deoarece:

- Nu indică în mod clar și explicit scopul legitim al restrângerii drepturilor fundamentale implicate.
- Nu există o justificare clară și rațională între mijloacele adoptate și scopul legitim urmărit.

- Nu se demonstrează că nu existau alte măsuri mai puțin intruzive și la fel de eficiente pentru realizarea scopului.
- Caracterul disproporționat al restrângerii rezultă din lipsa clarității și preciziei reglementării, ceea ce poate conduce la abuzuri și insecuritate juridică.

Prevederile art. 68 alin. (10) din Legea insolvenței contravin art. 54 din Constituția Republicii Moldova, întrucât nu respectă criteriile constituționale obligatorii privind claritatea, legitimitatea, raționalitatea, necesitatea și proporționalitatea restrângerii drepturilor fundamentale.

Prin caracterul său imprecis și insuficient definit, norma contestată creează multiple încălcări constituționale:

Încălcarea art. 20 (Accesul liber la justiție): Lipsa clarității privind tipul actului emis și efectele sale juridice afectează profund dreptul persoanelor la satisfacție efectivă din partea instanței împotriva actelor care le violează drepturile și interesele legitime.

Încălcarea art. 23 (Dreptul de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle): Norma nu asigură claritatea necesară ca persoanele implicate să își poată cunoaște și exercita drepturile într-un mod previzibil și transparent.

Încălcarea art. 26 (Dreptul la apărare): Omiterea explicită a dreptului și căilor clare de atac împotriva actelor judecătorești emise generează o limitare gravă și nejustificată a dreptului fundamental la apărare.

Încălcarea art. 46 (Dreptul la proprietate privată): Ambiguitatea reglementării generează insecuritate juridică, punând în pericol protecția dreptului constituțional garantat asupra proprietății private.

Încălcarea art. 54 (Restrângerea exercițiului drepturilor): Norma nu respectă condițiile constituționale stricte privind claritatea, scopul legitim, necesitatea și proporționalitatea restrângerii drepturilor fundamentale, generând o situație arbitrară și disproporționată.

Analizând prevederea contestată prin prisma criteriilor constituționale stabilite:

- **Prevăzută de lege:** Norma este formal prevăzută în Legea insolvenței, însă lipsa de claritate și precizie compromite cerința constituțională a legalității.
- **Scop legitim:** Lipsa clarității scopului explicit și precis face imposibilă evaluarea constituțională efectivă a legitimității acestei ingerințe.
- **Legătura rațională:** Ambiguitatea reglementării afectează conexiunea logică și coerentă dintre măsurile adoptate și orice scop legitim declarat al normei.
- **Măsuri mai puțin intruzive:** Legislația putea prevedea explicit și clar tipul actului judiciar, efectele sale juridice și modalitățile efective de contestare, oferind protecție sporită și respectând drepturile fundamentale.
- **Proporționalitatea:** Ingerința este disproporționată și injustă deoarece lipsa clarității și preciziei normei generează un risc substanțial de încălcare a drepturilor constituționale.

În concluzie, prevederea art. 68 alin. (10) din Legea insolvenței încalcă grav dispozițiile constituționale din art. 20, 23, 26, 46 și 54, neîndeplinind cerințele obligatorii ale Constituției privind claritatea, previzibilitatea, scopul legitim, necesitatea și proporționalitatea restrângerii drepturilor fundamentale, justificând astfel declararea ei drept neconstituțională.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)

Nu sunt

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte

Administrator Crețu Alexandru

Digitally signed by **Crețu Alexandru**
Date: 2025.04.01 10:11:06 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

ÎNCHIEIERE

În numele Legii

03 aprilie 2025

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Central

În componența completului:

Președintele ședinței, judecătorul
Grefier

Gușan Vitalie
Boclinca Gabriela

examinând în sediul instanței, în ședință publică, în cadrul cauzei intentate la cererea creditorului SRL "Cristal Lux" privind contestarea măsurilor luate de către administratorul insolabilității SA "Aroma", Timotin Veaceslav,

cererea reprezentantului creditorului SRL "Cristal Lux", avocatul Grosu Adrian de ridicare a excepției de neconstituționalitate,

A CONSTATAT:

La 01.04.2013 a fost intentată procedura de insolabilitate în privința SA "Aroma", mun. Chișinău, str. Toma Ciorbă, 38, în calitate de administrator al insolabilității fiind numit ÎI "Timotin Veaceslav".

La 24 octombrie 2013, prin încheierea Curții de Apel Chișinău nr. 2c-396/12/13 a fost dispusă trecerea debitorului SA "Aroma" din procedura falimentului în procedura de restructurare, cu numirea în calitate de administrator al insolabilității, Timotin Veaceslav și acordarea termenului de 30 zile pentru prezentarea planului procedurii de restructurare.

La 12.05.2014, adunarea creditorilor a SA "Aroma" a acceptat planul procedurii de restructurare cu modificările ulterioare, iar la 21 mai 2014, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău nr. 2c-396/12 a fost aprobat procesul-verbal al adunării creditorilor din 12 mai 2014, și confirmat planul procedurii de restructurare.

La 20 aprilie 2017, administratorul insolabilității a convocat adunarea creditorilor, cu următoarea ordine de zi: 1. Prolungirea duratei restructurării a debitorului SA "Aroma" (în procedura planului). Ținând cont de faptul că, la adunarea creditorilor din 20.04.2017 nu a fost întrunit cvorumul necesar, aceasta a fost declarată nedeliberativă, iar administratorul insolabilității a convocat adunarea repetată a creditorilor pentru data de 04.05.2017.

Conform procesului-verbal nr. 4 din 04.05.2017, cu majoritatea voturilor, adunarea repetată a creditorilor a decis de a prelungi durata restructurării debitorului SA „Aroma”.

La 05.05.2017, administratorul insolabilității SA "Aroma" în procedura planului, Timotin Veaceslav, a înaintat instanței de insolabilitate procesul-verbal nr. 4 din 04.05.2017 a Adunării creditorilor și a solicitat emiterea încheierii de aprobare a hotărârii Adunării creditorilor privind prelungirea duratei restructurării debitorului pe un termen de 2 ani.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 04 aprilie 2018, a fost aprobată hotărârea adunării creditorilor SA "Aroma" în procedura planului din 04.05.2017 privind prelungirea duratei restructurării debitorului pe un termen de 2 ani, fiind dispusă prelungirea duratei procedurii planului de restructurare aplicat față de debitorul SA "Aroma" în procedura planului pe un termen de doi ani de zile din momentul emiterii prezentei încheieri.

La 10.06.2024, de la ofertantul SA "Barza Albă" a parvenit cerere privind acceptarea ofertei de executare a creanțelor debitorului SA "Aroma".

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 30 iulie 2024, s-a admis

cererea depusă de ofertantul SA "Barza Albă" privind acceptarea ofertei de executare a creanțelor debitorului SA "Aroma" și s-a acceptat oferta SA "Barza Albă", c/f 1003602014168, cu sediul în str. Victoriei, 49, mun. Bălți de executare a creanțelor debitorului SA "Aroma" din contul ofertantului și anume: creanțele creditorilor care la situația din 29.07.2024 constituie suma de 28 821 810,10 lei și creanțele masei debitoare care la situația din 10.07.2024 constituie suma de 107 590,29 lei, în termen de 20 zile de la data emiterii încheierii, prin consemnarea mijloacelor bănești în valoare integrală la contul bancar special deschis de administratorul insolvenței.

La 21.11.2024, creditorul SRL "Cristal Lux" a înaintat cerere privind contestarea măsurilor luate de către administratorul insolvenței SA "Aroma", Timotin Veaceslav, în temeiul art. 68 alin. (10) din Legea insolvenței.

În motivarea cererii a invocat că, la data de 09.12.2015, cedentul SA "Banca de Finanțe și Comerț" a cedat cesionarului SRL "Cristal Lux" dreptul de creanță garantat cu gaj în mărime de 5 399 100 lei, validat în tabelul definitiv de creanțe față de patrimoniul debitorului SA "Aroma" în proces de insolvență.

Potrivit pct. 1.3 din contract, cedentul a transmis cesionarului dreptul asupra gajului instituit în favoarea sa, și anume 15 000 dal divin cu vârsta medie de 5 ani, în valoare de 59 750 euro.

Conform specificației nr. 1 din 05.12.2014 la contractul nr. 25-11/611 din 25.11.2014, SA "Aroma" a livrat către OAO "Климовичский ликеро-водочный завод" cantitatea de 25 000 litri de divin Chișinău, cu vârsta medie nu mai puțin de 5 ani.

Potrivit pct. 1.3 din contract, cedentul a transmis cesionarului dreptul asupra gajului instituit în favoarea sa, și anume 15 000 dal divin cu vârsta medie de 5 ani.

Potrivit pct. 9.1 din acordul adițional nr. 1 la contractul nr. 25-11/611 din 25.11.2014, semnat între părți la 10.03.2015, prețul pentru marfa livrată urma să fie plătit la contul bancar al expeditorului SRL "Cristal Lux", în baza scrisorii de notificare a vânzătorului SA "Aroma" remisă cumpărătorului OAO "Климовичский ликеро-водочный завод".

La data de 18.04.2016, SA "Aroma" a transmis cumpărătorului nerezident scrisoarea nr. 1-87, prin care a solicitat ca suma de 59 750 euro, reprezentând contravaloarea mărfii livrate conform specificației nr. 1 din 05.12.2014 la contractul nr. 25-11/611 din 25.11.2014, să fie achitată în beneficiul SRL "Cristal Lux". Aceasta din urmă deține dreptul de gaj asupra unei cantități de 15 000 dal de divin, cu o vârstă medie de 5 ani, care a fost livrată cumpărătorului nerezident.

Cu toate acestea, în urma deschiderii procedurii de insolvență față de OAO "Климовичский ликеро-водочный завод", validat în tabelul de creanțe față de patrimoniul debitorului a fost vânzătorul SA "Aroma", cu suma de 59 750 euro.

Astfel, din actele prezentate rezultă evident că SA "Aroma" în proces de insolvență înregistrează un drept de creanță față de SRL "Cristal Lux" în sumă de 59 750 euro, creanță validată în tabelul definitiv de creanțe care nu a fost inclusă în tabelul de creanțe rectificat și nu a fost stinsă drept urmare a ofertei de executare.

Acest drept de creanță al creditorului nu a fost înscris în tabelul definitiv de creanțe, prezentat de administratorul insolvenței SA "Aroma" la ședința din 30.07.2024.

Prin încheierea din 30.07.2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central a fost admisă cererea depusă de ofertantul SA "Barza Albă" privind acceptarea ofertei de executare a creanțelor debitorului SA "Aroma". S-a acceptat oferta SA "Barza Albă", c/f 1003602014168, cu sediul în str. Victoriei, 49, mun. Bălți de executare a creanțelor debitorului SA "Aroma" din contul ofertantului și anume: creanțele creditorilor care la situația din 29.07.2024 constituie suma de 28 821 810,10 lei și creanțele masei debitoare care la situația din 10.07.2024 constituie suma de 107 590,29 lei, în termen de 20 zile de la data emiterii încheierii, prin consemnarea mijloacelor bănești în valoare integrală la contul bancar special deschis de administratorul insolvenței.

Conform prevederilor art. 147 (5) Legea insolvenței, în încheierea de acceptare a

ofertei de executare se indică: a) denumirea/numele, prenumele, sediul/adresa, alte date de identificare ale persoanei juridice și/sau ale persoanei fizice acceptate de instanța de insolvență pentru a stinge în locul debitorului creanțele creditorilor validați; b) denumirea debitorului insolvent; c) **mărimea creanțelor creditorilor incluși în tabelul definitiv al creanțelor validate și mărimea creanțelor masei debitoare**; d) termenul de stingere a creanțelor validate și a creanțelor masei debitoare; e) modalitatea de stingere a creanțelor; f) orice altă informație importantă pentru operațiunea de virare a mijloacelor bănești necesare executării obligațiilor pentru debitor.

În aceste condiții, ca urmare a omisiunii administratorului insolvenței, de a include creanța SRL "Cristal Lux" în mărime de 59 750 euro față de patrimoniul SA "Aroma" în proces de insolvență, dreptul de creanță nu a fost prevăzut în încheierea de acceptare a ofertei de executare și nu a fost executat.

În temeiul art. 5 alin. (5) lit. h) Legea insolvenței, principalele competențe ale instanței de insolvență în cadrul prezentei legi sînt soluționarea contestațiilor debitorului, ale comitetului creditorilor ori ale oricărei persoane interesate împotriva măsurilor luate de administratorul provizoriu, de administratorul insolvenței/lichidator.

Conform art. 68 alin. (10) Legea insolvenței, reprezentantul debitorului, orice creditor pot face contestație împotriva măsurilor luate de administrator/lichidator. Instanța de insolvență va soluționa contestația în termen de 10 zile de la înregistrare, **cu citarea contestatorului, a administratorului/lichidatorului și a comitetului creditorilor**, avînd dreptul să suspende, la cererea contestatorului, executarea măsurii contestate.

Deci, acțiunile administratorului insolvenței privind neinclusiunea creanței garantate a creditorului SRL "Cristal Lux" în mărime de 59 750 euro, în tabelul de creanțe definitiv consolidat față de patrimoniul debitorului SA "Aroma", care să fie luate în considerație la examinarea ofertei SA "Barza Albă" de executare a creanțelor debitorului SA "Aroma", sunt ilegale și urmează să fie anulate.

Solicită SRL "Cristal Lux":

1. Examinarea și admiterea prezentei cereri.
2. Anularea măsurii administratorului insolvenței privind neinclusiunea creanței garantate creditorului SRL "Cristal Lux" în tabelul definitiv consolidat rectificat de creanțe față de patrimoniul debitorului SA "Aroma" la situația din 30.07.2024, în sumă de 59 750 euro.

3. A obliga administratorul insolvenței SA "Aroma" în proces de insolvență să rectifice tabelul de creanțe definitiv consolidat față de patrimoniul debitorului SA "Aroma", prezentat la situația din 30.07.2024, cu includerea creanței garantate a SRL "Cristal Lux" în sumă de 59 750 euro.

La 01.04.2025, creditorul SRL "Cristal Lux" a înaintat în instanță sesizare privind excepția de neconstituționalitate a art. 68 alin. (10) din Legea insolvenței.

În ședință, reprezentantul creditorului SRL "Cristal Lux", avocatul Grosu Adrian a solicitat admiterea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Administratorul insolvenței SA "Aroma", Timotin Veaceslav în ședință nu a formulat o poziție vis-a-vis de această sesizare, menționînd doar că a încercat să soluționează aspectul creanței SRL "Cristal Lux" pe cale extrajudiciară, însă comitetul creditorilor a refuzat, iar APP nu a oferit nici un răspuns.

Analizînd solicitarea formulată de către reprezentantul creditorului SRL "Cristal Lux" SA privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată o admite, din considerentele ce urmează.

Potrivit prevederilor art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Reglementări similare se regăsesc și în art. 356 Cod de procedură civilă, potrivit căroră cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor

generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolabilității.

Potrivit art. 12¹ Cod de procedură civilă, dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție. Din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și până la adoptarea hotărârii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a pricinii sau de executare a hotărârii pronunțate se suspendă.

În acest context, Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, a relevat următoarele: “82. [j]udecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. 83. Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.”

Din conținutul solicitării de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța reține că aceasta vizează următoarea normă:

- art. 68 alin. (10) al Legii insolabilității nr. 149 din 29.06.2012, sintagma *”Instanța de insolabilitate va soluționa contestația în termen de 10 zile de la înregistrare, cu citarea contestatorului, a administratorului/ lichidatorului și a comitetului creditorilor, având dreptul să suspende, la cererea contestatorului, executarea măsurii contestate”*.

În acest context, instanța menționează că, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, articolului 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 4 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

Astfel, sub aspectul verificării întrunirii condițiilor stabilite de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, instanța menționează că, normele vizate de către reprezentantul autorului sesizării constituie obiect al controlului de constituționalitate.

De asemenea, ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost solicitată de către reprezentantul creditorului SRL ”Cristal Lux”.

Referitor la condiția ca norma vizată să nu mai fi făcut obiectul controlului de constituționalitate, instanța reține că pe marginea acestei norme legale de către Curtea Constituțională au fost emise următoarele:

- *Decizia nr. 26 din 13.02.2025 de inadmisibilitate a sesizării nr. 169g/2024 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 61 alin. (5) și 68 alin. (10) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 (soluționarea contestației de către instanța de insolabilitate în cazul în care comitetul creditorilor nu a fost format).*

- *Decizia nr. 138 din 26.10.2023 de inadmisibilitate a sesizării nr. 48g/2023 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 68 alin. (10) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 (Sesizarea 48g/2023-02-27).*

- *Decizia nr. 9 din 31.01.2023 de inadmisibilitate a sesizării nr. 130g/2022 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 5 alin. (5) lit. h) și 68 alin. (10) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 (termenul de prescripție pentru contestarea*

măsurilor dispuse de administratorul insolvenței și/sau lichidatorul debitorului) (Sesizarea 130g/2022-08-03).

- Decizia nr. 2 din 16.01.2020 de inadmisibilitate a sesizării nr. 209g/2019 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 68 alin. (10) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 (Sesizarea 209g/2019-11-27).

Analizând argumentele invocate în prezenta sesizare prin prisma actelor emise de Curtea Constituțională și menționate supra vis-a-vis de obiectul controlului de constituționalitate – art. 68 alin. (10) din Legea insolvenței, sintagma ”Instanța de insolvenție va soluționa contestația în termen de 10 zile de la înregistrare, cu citarea contestatorului, a administratorului/lichidatorului și a comitetului creditorilor, având dreptul să suspende, la cererea contestatorului, executarea măsurii contestate”, instanța constată că în prezenta sesizare sunt invocate alte critici de neconstituționalitate, respectiv, acest fapt nu poate constitui un impediment pentru a solicita controlul de constituționalitate a acestei norme din perspectiva altor critici.

Din aceste considerente, ținând cont că norma solicitată a fi supusă controlului de constituționalitate urmează a fi aplicată la soluționarea cauzei deduse judecării, având în vedere că judecătorul nu trebuie să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normei contestate, instanța admite solicitarea reprezentantului creditorului SRL ”Cristal Lux” și ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 68 alin. (10) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 sintagma ”Instanța de insolvenție va soluționa contestația în termen de 10 zile de la înregistrare, cu citarea contestatorului, a administratorului/lichidatorului și a comitetului creditorilor, având dreptul să suspende, la cererea contestatorului, executarea măsurii contestate”.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței, art. 12¹, art. 269-270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

d i s p u n e :

Se admite cererea reprezentantului creditorului SRL ”Cristal Lux”, avocatul Grosu Adrian de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 68 alin. (10) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 sintagma ”Instanța de insolvenție va soluționa contestația în termen de 10 zile de la înregistrare, cu citarea contestatorului, a administratorului/lichidatorului și a comitetului creditorilor, având dreptul să suspende, la cererea contestatorului, executarea măsurii contestate”.

Se continuă examinarea cererii creditorului SRL ”Cristal Lux” privind contestarea măsurilor luate de către administratorul insolvenței SA ”Aroma”, Timotin Veaceslav, până la pledoarii, care se amână până la soluționarea de către Curtea Constituțională a sesizării privind excepția de neconstituționalitate.

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere și sesizarea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, pentru a fi examinate conform competenței.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

/semnătura/

Guțan Vitalie

Copia corespunde originalului
Judecătorul

Guțan Vitalie